

2Kir; 17:1-17.

Miért történnek a dolgok? Miért pont úgy alakulnak, ahogy? Miért emelkedik fel egy ország, s miért süllyed el egy másik? Miért ér valakit sorscsapás, s miért egy másikat valami nagy váratlan szerencse? – Izgalmas és nehezen megválaszolható kérdések ezek, de még ezek közül is kiemelkedik érdekességében az, hogy VELEM miért történnek a dolgok? S a kérdést leginkább akkor tesszük fel, amikor kissé szétesik az életünk: *Miért büntet engem az Isten? Vagy legalábbis: Miért nem áld meg úgy, ahogy másokat?*

Sokféleképpen meg lehet válaszolni ezeket a kérdéseket. Hiszen egy esemény mögött több igaz ok is lehet egyszerre. A Biblia viszont a sok ok közül egyet ragad ki. Azt mondja, ha nem akarsz elveszni a részletekben, ha megakarod érteni a világot, s azon belül is elsősorban a saját életedet, akkor

nem elég a pszichológiai, pedagógiai, közgazdaságtani, politikai és egyéb e földi folyamatokra figyelned. Mert van itt még Valaki más is. Van itt még Valaki, aki kezében összefutnak a szálak. És ez a lényeg. Van itt Valaki, akinek a kezében csupán eszközök azok a földi dolgok és folyamatok, melyeket hajlamosak vagyunk okoknak hinni. Mert végső tényezőként itt van még minden mögött az Isten! S a Biblia mindent az Isten fényébe helyez. És ez nyilván nem jelenti azt, hogy a többi dolog ne számítana, vagy hogy a többi ok ne lenne igaz. Pl. egy politikus rossz döntése veszélybe sodorhatja egy állam létét, egy ügyes politikus meg kivezetheti a válságokból is a népet. De mindez, minden körülmény végsősoron ott van eszközként az Isten kezében, és minden, ami csak történik, a Biblia szerint Istennel értelmezhető, azaz minden kérdésre Istennél van a végső válasz.

Persze van, aki azt mondja, hogy nem kell mindenbe belekeverni az Istent. Meg van, aki fél attól, hogy ha az Istent keressük az eseményekben, akkor azzal majd elmismásoljuk valahogy az ember felelősségét. A Biblia azonban igenis „belekeveri” mindenbe az Istent, merthogy azt mutatja meg, hogy Istent nem kell belekeverni, mert Isten mindenben eleve benne van. Vagy pontosabban mondva a minden van Isten kezében. Csak meg kell látni Őt. És a Szentírás ezt úgy mutatja meg nekünk, hogy közben az embert egy pillanatra sem veszi komolytalanul, és egy szikrát sem csökkenti a mi saját személyes felelősségünket. Azonban abban segít, hogy Isten fényében meglássuk azt, hogy milyen úton kell járnunk ahhoz, hogy ne pusztulásba, hanem áldásokhoz jussunk. Isten fényében meglátjuk ezt.

Igen ám, de Izráel népe nem ilyen úton járt. A felolvasott igében éppen azt látjuk, ahogy az ország összeomlik. És az összeomlás mögött természetesen itt is lehet sorolni hosszasan az okokat. Az ország fekvését, a király rossz politikáját, a forgandó hadiszerencsét stb. S biztos ez is mind igaz. De a Szentíró valami mást mond, ami ezeken túl mutat. Valamit, ami ott van mindezek mögött, valamit, amit talán pont azért nem látnánk meg magunktól, mert ezek az igaz, földi dolgok eltakarnának a szemünk elől. A Szentíró ezt mondja: *Ez pedig azért történt, mert Izráel fiai vétkeztek Istenük, az ÚR ellen (2Kir; 17:7)*. Azt pedig már tudjuk, hogy *a bűn zsoldja a halál (Rm; 6:23)*, úgyhogy a történet végkifejletén, az ország pusztulásának tényén innentől kezdve nagyon nem csodálkozhatunk. Így summázza ezt az ige, *a hiábavalóságot követték, maguk is hiábavalóvá lettek (2Kir; 17:15)*. Ennek pedig az lett a vége, hogy mentek a történelem süllyesztőjébe, s Izráelnek ezek a törzsei nem is lettek meg soha többé.

Komoly figyelmeztetés az, hogy a bűnnek ilyen teljes megsemmisülést hozó eredménye lehet. Nem nagyon szeretünk tudni erről. Mi a bűn után szívesen beszélnénk rögtön a bűnbocsánatról, és nem szeretnénk hallani a büntető Istenről. De, amint a Bibliából látjuk, a bűn után nem a bűnbocsánat következik. Igaz, nem is rögtön a büntetés. Mert Isten nagyon szerető és nagyon türelmes Isten. Ezért Izráel bűnei után sok-sok figyelmeztetés jött. Az ÚR intette Izráelt a próféták és látnokok által: *Térjete meg gonosz utaitokról és őrizzétek meg parancsolataimat!* De hiába volt minden figyelmeztetés, ők nem tértek meg, hanem tovább ingerelték újabb bűnökkel az URat. Ezért jött a büntetés, a pusztulás. Mert ez a dolgok normális rendje, ha valaki ezen az úton jár, miután bünt követett el. De nem muszáj ezen az úton járni. Mert van másik út is. Viszont a bűn után azon a másik úton sem a bűnbocsánat következik. A bocsánatot meg kell előznie ugyanis a bűnbánat. A bűnöknek a néven nevezése, beismerése, megbánása és megvallása. Az életre vezető úton ez következik a bűn után, ha már minden igyekezetünk ellenére el is követtük a bűnt. Ú, de nehéz lépés ez! Mennyire nem megy sokszor még hívő embereknek sem. Egyrészt vakok is vagyunk saját bűneinkre. Másrészt megszegyelljük is beismerni, meg félünk is tőle. Mert félelemmel tölt el, hogy azt mondjam, hogy vétkeztem, mert azt hiszem, hogy akkor én egy semmitérő, rongyember vagyok. Ezt hisszük, mert ezt a hazugságot sulykolja belénk az ördög. Isten azonban mást mond. Kérdés, hogy hiszünk-e neki. Isten azt mondja: Attól, hogy vétkeztél, még értékes ember, szeretett gyermekem vagy. Csak bízz bennem. Csak merd bevallani, megbánni, és merj hozzám jönni velem. Bízz bennem. Ha megvallod bűnöd, és bocsánatot kérsz, nem elítéllek, hanem megszabadítalak téged. Erről szól egyébként a tékozló fiú példázata is. De ott is akkor jöhetett a megbocsátás, amikor a fiú már belátta bűnét. Addig nem. A bűn beismerése nélkül nyugodtan éhen halhatott volna a disznók vájújánál. Mert a bűnbánat kihagyhatatlan lépés a bocsánathoz vezető úton. Ezért is olyan fontos a rendszeres lelkiismeretvizsgálat, s lenne olyan fontos bűneink megvallása is, melyet azért mi, reformátusok szeretünk eltrehánykodni, ha már úgysem szentség a gyónás... Az élet útján tehát a bűn után a beismerésnek, a bűnbánatnak és a bocsánatkérésnek kell következnie, mert így juthatunk el az áhított bűnbocsánathoz. De egy lépés még így is hiányzik: a jóvátétel. S ez viszont egy olyan lépés, melyre mi nem vagyunk képesek. S itt látszik csak meg igazán a büntetni is tudó Isten kegyelmes természete és végtelen szeretete. Mert ezt a lépést, melyre mi képtelenek vagyunk, ő tette meg helyettünk. Ő, aki a Fiát, Jézust áldozta fel a mi bűneink jóvátételéért. A Fiúisten önmagát adta. Nekünk tehát nem kell vezekelnünk, hisz úgyse tudnánk eleget tenni bűneinkért. Persze, amit jóvá tudsz tenni, tedd jóvá! De Isten bocsánatát nem tudod megszerezni. Ezért adja neked ingyen. Jóvátétel helyett elég, ha elfogadod Jézus áldozatát. És élhetsz! – Ezt a jóhírt persze még nem tudhatták az izráeliták, ők csak bízhattak volna az Istenben. De ők idáig el sem jutottak, mert ők már a bűn beismerésénél elakadtak. Nekik ugyanis eszük ágában sem volt elszakadni bűneiktől. Inkább kollektíve belefutottak.

De nézzük meg most már azt is, hogy mi volt az ő nagy bűnük. S itt megint csak azt látjuk, hogy a Szentíró nem vész el a részletekben, hanem a lényegre ragadja meg. Nem a tünetekre, hanem az alap okra fókuszál. Az izráeliaknak Istennel romlott meg a kapcsolatuk. S minden más csak ebből következett. Bálványimádók lettek. S ezt nyilván segítette az, hogy a pogány népek szokásait átvették, s a bálványimádás terjedése pedig segítette, hogy egyre jobban átvegyék a pogányok életmódját. Tehát egy spirálba kerültek. De a lényeg az volt, hogy nem szerették eléggé az Istent. Nem bíztak eléggé benne. Ez kezdődött el már első királyuk idejében, mikor Jeroboám attól félt, hogy ha ragaszkodnak Istenhez, s az általa elvárt istentisztelethez, akkor majd elvesz a függetlenségük. Ezért állított fel bálványszobrokat. De végül e szobrok okozták a függetlenségük és egész népük vesztét.

De most mi se menjünk bele a részletekbe! Ellenben azt értsük meg, hogy az Istennel való kapcsolatunk minősége sokkal fontosabb az életminőségünk és életünk végső kifutása szempontjából, mint azt általában gondolnánk. Mert az emberek gyakran gondolják azt, hogy csak az számít, hogy a többi emberrel hogyan viselkedünk, az pedig, hogy Istent imádjuk-e, és hogyan imádjuk, igazából mindegy. De ez legkevésbé sincs így. Istennek egyáltalán nem mindegy, hogy pont Vele milyen kapcsolatban vagy! Sőt, ez érdekli őt elsősorban. Ezért ez az első nagy parancsolat, hogy szeresd az URat, a te Istenedet teljes szívedből, lelkedből, erődből és elmédből. S csak majd ezután következik az, hogy az emberekkel mit csinálunk. Egyszer hallottam valakit, aki istentisztelethez soha nem járt, ellenben csúnyán káromkodott, és azt kérdezte, hogy vajon miért veri őt az Isten. Én nem tudom, hogy verte-e, de ha már egyszer ő erre panaszkodott, akkor szívesen visszakérdeztem volna, hogy szerinted vajon miért. Vajon mi oka lenne rá, hogy ne verjen? Az, amilyen szépen beszélsz róla, vagy az, amilyen buzgón tiszteled őt vasárnaponként a gyülekezettel? Az, amilyen szeretettel vagy iránta, vagy az, amilyen eltökélt vagy a neki való engedelmisségben? Vagy azt hiszed, hogy ez az Istennek mindegy? Vagy azt hiszed, hogy mindez az életminőséged meg a jószerecséd alakulása szempontjából, meg életed végső kifutása szempontjából mindegy? – Hát nem! Sőt. Ez az, ami igazán számít. – ezt mutatja meg világosan e mai történet.

Ezért, ha nem tetszik életed alakulása. Ha úgy érzed, hogy „büntet” vagy legalábbis nem eléggé jutalmaz az Isten. Ha elégedetlen vagy körülményeiddel. Ha nem elég harmonikusak emberi kapcsolataid. Vagy bármi miatt boldogtalan vagy, elsősorban vizsgálj meg az Istennel való kapcsolatodat. Alaposan. Nehogy elintézd azzal, hogy *Ó, kiváló vele a kapcsolatom, szoktam imádkozni is*, mert imádkozni a pusztulásba menő izráeliták is szoktak. Hanem azt vizsgálj meg, hogy mennyire vagy Isten engedelmes gyermeke. Tőle várod-e a boldogságot, s érte kész vagy-e bármi mást elengedni, ha arról van szó? Céljaid, az Isten céljai-e? Vágyaid belesimulnak-e az Isten tervébe? Miben vagy engedetlen? Mi az, amivel bosszantod az Istent? Jó mindezt a Bibliával a kézben vizsgálni, mert abban van az objektív mérce. Enélkül könnyedén becsapjuk magunkat. S érdemes ezt egy hívő testvér, egy lelkipásztor segítségével tenni, mert pont a bűneinkre, Istent ingerlő alapállásainkra vagyunk a legvakabbak. És érdemes ezt alázatosan tenni, mert bűneinkkel szembesülve vagyunk a legmérgeesebbek, s nem magunkra, hanem a tükörrre, amiben meglátjuk a bűneinket. El kell hát a segítség, mert az út, az élet útja nehéz. De ezen az ige fényében tájékozódó úton mégis érdemes járni, mert ez az út vezet el a bűntől való szabaduláshoz, a szerető Isten bűnbocsánatához, a földi elégedettséghez és a mennyei örök boldogsághoz. Minden más út viszont csak szenvedésbe és pusztulásba vezet. Ámen.

1. Hósea királyt mivel minősíti elsőként az ige?
2. Miért pusztult el Izráel országa, és miért került a nép asszír fogságba?
3. Kaptak-e Izráel fiai figyelmeztetéseket az ítélet bekövetkezése előtt?
4. Izráel bűnhődésének indokai között a konkrétan az Isten-kapcsolatot érintő dolgok vagy az emberek közti erkölcstelen cselekedetek vannak jobban kifejtve?
  - a) Mennyire látod, egyáltalán mennyire keresed életed jól/rosszul alakuló dolgai mögött az Istent? Ha jól alakulnak a dolgok, mennyire indít az hála, s ha rosszul, mennyire indít az arra, hogy megvizsgálj az Istennel való kapcsolatodat?
  - b) Mít tartasz fontosabbnak? Azt, hogy Istennel jól ápolt és harmonikus, intenzív kapcsolatod legyen, vagy azt, hogy embereknek felelj meg? Pl. egy családi összejövetel felülírja-e nálad az Úr napjának megszentelési parancsát?
  - c) Neked mennyire esik nehezedre beismerni egy bűnödöt? Szoktál más ember bevonásával is ránézni az életedre, s őszinte lelkiismeretvizsgálatot tartani? Ha nem, akkor mi akadályoz ebben?
  - d) Hogy látod az igében? Csak az egyének életében és sorsuk alakulása szempontjából fontos az Isten iránti engedelmisség, vagy népek és országok megmaradása szempontjából is fontos, hogy az ország vezetése és népe milyen Isten-kapcsolatot ápol?
  - e) Az igében a bálványimádás okozza a nép és az egész ország vesztét. Szerinted a mai kornak milyen bálványai jelentik a veszélyt? Milyen tanításokkal akarják ma Istentől távolítani az embereket?